

Bianca Mastenbroek

Duivelsmaaker

In de ban van Jheronimus Bosch

De Vier Windstreken

Bianca
Mastenbroek

Duivelsmaaker

Faye ziet duivels. Steeds meer, steeds vaker. Leraren, klasgenoten, buren, zelfs de minister-president verandert voor haar ogen in een monster. Is ze gek aan het worden? Of heeft het te maken met het vreselijke geheim dat ze al jaren met zich meedraagt? Als ze hulp zoekt bij een psycholoog ontdekt Faye dat de duivels die ze ziet, heel erg lijken op de figuren die Jheronimus Bosch vijfhonderd jaar geleden schilderde. Haar leven raakt verstrengeld met dat van de middeleeuwse schilder; ze droomt niet over zijn leven, ze belééft het. Zo komt ze erachter dat hij zijn leven lang heeft gestreden tegen het kwaad. Een strijd die nog niet voorbij is...

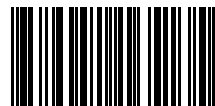
Duivelsmaaker is een historische roman waarin heden en verleden, goed en kwaad en fantasie en realiteit met elkaar verweven worden tot een waanzinnig geheel.

Leeftijd: 13+

De Vier Windstreken

ISBN 978 90 5116 513 5

9 789051 165135

Bianca Mastenbroek

Duivelmaeker

Op www.vierwindstreken.com kun je je aanmelden voor onze nieuwsbrief.
Hier vind je ook al onze boeken en andere artikelen.

© 2016 De Vier Windstreken, Rijswijk
Tekst van Bianca Mastenbroek
Omslag van JeRoen Murré
Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in Nederland
NUR 284 / ISBN 978 90 5116 513 5

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De Vier Windstreken

Voor Remco
Mijn 'duivelse' kunstenaar
Voor eeuwig

Initium

Diep weggekropen in mijn winterjas slenter ik over het schoolplein. Om me heen wordt gelachen en gekletst. Het lijkt wel of ik de enige ben die stil is. Die alleen is.

Tegen het muurtje hangt Jesse. Een van de jongens met te veel gel in zijn haar, te veel puisten in zijn gezicht en te veel testosteron in zijn te strakke spijkerbroek. Hij kijkt naar me en beweegt zijn heupen veelbetekenend op en neer.

Hitsig konijn. Ik haast me verder, maar hij blijft me volgen. Met een verlekkeerde trek op zijn gezicht. Hij kleedt me niet uit, hij verslindt me met winterjas en al!

Ik loop hem voorbij, maar zijn ogen priemen als ijshaken in mijn rug. Ik moet me wel naar hem omdraaien.

Zijn gezicht vervormt. Zijn kin wordt lang en puntig. Slagtanden groeien en zijn lippen puilen uit. Hij staat een paar stappen van me af, maar zijn lippen stretchen als die van *Mr. Fantastic* op me af. Twee elastische monsters die me willen grijpen. Of zoenen.

Ik gil, maar Jesse en zijn lippen komen steeds dichterbij. Als een kat haal ik uit. Het stopt de duivel niet. Zijn smalende lach wordt alleen maar valser.

Ik duik op hem af, vloer hem en sla waar ik hem raken kan. Tot ik twee klemmen van handen om mijn bovenarmen voel.

‘Ophouden!’ Meneer Dekker trekt me van Jesse af. ‘Wat is hier in hemelsnaam aan de hand?’

Jesse krabbelt op en neemt zijn standaard nonchalante houding aan. Hij zwijgt, ik ook.

‘Meekomen, naar de klas, allebei.’

Meneer Dekker grijpt ons beiden bij een schouder en duwt ons naar binnen. In het klaslokaal gaat Jesse naast me staan. Veel te dichtbij.

Zijn donkere ogen zijn net zwarte gaten waarmee hij al het licht en leven opzuigt. Ik ruk me los uit de maalstroom waarin ik dreig te verdwijnen en richt mijn aandacht op meneer Dekker, die de deur van het lokaal sluit. Hij komt op ons af, maar kijkt alleen naar mij, alsof hij de duivel naast mij niet ziet.

‘Wat was dat nou, Faye?’

Jesse is een duivel! En hij probeerde me te verslinden!

Als meneer Dekker me gelooft, word ik opgesloten in het gekkenhuis. En als hij me niet gelooft, ben ik in zijn ogen een leugenaar. Ik weet niet welke van de twee mijn ouders het ergste zouden vinden. Welke ik het ergste vind.

Meneer Dekker frunnikt aan zijn snorretje. Dat doet hij altijd als zijn geduld op is. Op mij is hij nog nooit boos geworden, maar nu heb ik gewoon geen antwoord voor hem. Hij ziet de mensen niet zoals ik. Niemand doet dat. Er is iets mis met mij, maar ik had gehoopt dat het vanzelf over zou gaan. Dat ik het wel kon *handlen* tot die tijd. Ik zie ze al twee maanden, de duivels. De eerste keer dat iemand, een leraar nog wel, voor mijn ogen in een duivel veranderde, was ik te verbijsterd om te schreeuwen of te vluchten. Ik zat erbij en keek ernaar. Hoe zijn gelaatstrekken steeds grover werden, hoe er sprieten uit zijn hoofd groeiden, bulten op zijn rug, knobbels op zijn handen. Terwijl hij gewoon doorging met lesgeven. Dus ik ging gewoon door met de les volgen, ook al was mijn hoofd veranderd in een korf vol zoemende bijen.

‘Faye, krijg ik nog antwoord?’

‘Het spijt me, meneer Dekker. Ik had niet moeten vechten.’ Ik draai me naar Jesse, die een stap achteruit zet. Het lijkt wel of hij bang voor mij is, terwijl hij me met zijn gekromde slagstanden zo in stukken kan scheuren. ‘Het spijt me. Ik hoop niet dat ik je pijn heb gedaan.’

‘Dat is een begin.’ Met een handgebaar geeft meneer Dekker aan dat Jesse op de gang moet wachten. ‘Ik wil even alleen met Faye praten.’ De duivel sprint weg, waarna meneer Dekker vraagt: ‘Wat is er aan de hand? Dit is niets voor jou.’

Ik kan hem de waarheid niet vertellen. Voor ik uitgesproken ben, heeft hij mijn ouders gebeld en zij mogen dit niet te weten komen. Nooit! Ik heb gevochten. Voor het eerst in mijn leven. Ik sla mijn handen voor mijn gezicht. ‘Het spijt me.’

‘Zijn er problemen thuis?’

Verwoed schud ik mijn hoofd.

‘Wat is er dan? Als je niets zegt, kan ik je ook niet helpen. Komt het door Sophie?’

Weer schud ik mijn hoofd. Ik wil het niet met hem over Sophie hebben.

‘Heb je er al eens met haar over gepraat?’

Alsof er nog met Sophie te praten valt. Ze gebruikt haar tong alleen nog maar om Murad af te lebben. Of om hem op te hemelen. Of om op te scheppen over wat ze allemaal doen in bed. Jak!

En ik heb Sophie nog gewaarschuwd voor Murad. Omdat ik niet kon vertellen dat hij een duivel is, heb ik gezegd dat hij slecht is, dat ze voor hem moet uitkijken, en toen was ik ineens racistisch, bekrompen en jaloers. Als ze Murad toch kon zien zoals ik, dan zou ze walgen van de klauwen die hij om haar heen slaat, van de gevorkte tong waarmee hij haar lippen likt.

‘Faye! Waar zit je met je gedachten?’ Meneer Dekker frunnikt zijn snor er bijna af. ‘Je snapt toch wel dat ik dit niet zonder verklaring door de vingers kan zien? Heeft Jesse je iets misdaan?’

‘Hij kéék naar me. U weet wel...’ Het woord geil krijg ik tegenover een leraar niet over mijn lippen.

‘Dat doen jongens en meisjes van jouw leeftijd.’

Duh!

‘Hij heeft je toch niet lastiggevallen? Je aangeraakt terwijl je dat niet wilde? Dan moet je het zeggen.’

‘Nee,’ mompel ik. ‘Het was alleen zijn blik. Ik kon er niet meer tegen.’

‘Met vechten los je dat niet op. Als jonge vrouw moet je leren met woorden van je af te slaan. Mannen hebben duidelijkheid nodig. Ik roep Jesse weer binnen en dan hebben we het erover.’

Met een zucht geef ik toe. Als ik meewerk, laat meneer Dekker mijn ouders er hopelijk buiten.

‘Leuke dag gehad op school?’ roept mijn moeder vanuit de keuken als ik mijn jas aan de kapstok hang.

Ik zwijg, want ik heb gezworen niet tegen mijn ouders te liegen. En zwijgen is geen liegen. Over dingen heen praten ook niet.

Ik sjok in haar richting. Zo geen zin om thee met haar te drinken, ook al wringt ze zich in allerlei bochten om een paar middagen per week thuis te zijn van haar werk als ik uit school kom. Een ondankbaar secret, dat ben ik, maar ik moet nu even alleen zijn en nadenken over hoe het verder moet.

Ik steek mijn hoofd om de hoek van de keuken. Mijn moeder staat aan het aanrecht boontjes te doppen. Gelukkig, zij is geen duivel. Gewoon nog blonde haren, een normale huid, zachtroze lippen.

Ze stopt met doppen en geeft me een kus. ‘Je bent laat.’

‘Het was een zware dag en ik heb bakken met huiswerk. Vind je het goed als ik meteen naar boven ga?’

‘Is er iets gebeurd? Heb je weer mot gehad met Sophie?’

‘Ik mis haar.’ En dat is de waarheid. ‘Ze doet de hele dag of ik lucht ben.’

Mijn moeder legt haar hand op mijn schouder en knijpt er even in.

‘Ik weet hoe ellendig het is als je ruzie hebt met je beste vriendin.’

Met mijn enige vriendin.

‘Maar je kunt haar niet dwingen. Voor haar is Murad nu belangrijker.

Als jij straks je eerste vriendje krijgt, begrijp je het wel.’

Ik hoef geen vriendje, ik heb genoeg aan mezelf.

‘Geef haar de tijd. Die vlinders gaan over en als ze weer kan nadenken, ga je met haar praten. Het komt goed.’

Dat moet ze wel zeggen, als moeder. Waarschijnlijk gelooft ze het ook nog. Mams ziet altijd de mooie kanten van de mens, ik tegenwoordig vooral de lelijke. Ik moet een voorbeeld aan haar nemen. Is even wat drinken samen echt zoveel gevraagd? De antwoorden

op mijn problemen zijn er straks ook nog wel, ergens zwerfend op internet. ‘Jij ook thee?’

Haar warme glimlach snijdt mijn verraderlijke hart in tweeën. Ik verdien haar liefde niet en toch houd ik me eraan vast als een valse hond aan het been waarin hij gebeten heeft.

‘Graag.’ Ze wijst naar het kastje boven de spoelbak. ‘Heb jij vanochtend je vitaminepillen genomen?’

‘Natuurlijk.’ Die dingen helpen geen barst, maar mijn moeder wil graag dat ik ze slik. Grote, stinkende, bruine mormels. Mijn huid begint ernaar te ruiken. Mijn adem ook. Ik hoop niet dat ze wil dat ik die dingen de rest van mijn leven blijf slikken. Eén keer een longontsteking betekent toch niet dat ik voortaan als een zwak vogeltje behandeld ga worden? Maar ik snap waarom ze zo overbezorgd is: ze wil niet nog een dochter verliezen.

Ik vul de waterkoker tot het minimumstreepje en zet hem aan.

‘Welke thee?’

‘Kies jij maar. Niet te...’

‘... veel theeblaadjes,’ maak ik haar zin af. In de kast staan meerdere glazen potten. Groene en zwarte thee, thee van biologische kruiden en rooibos, zelfs bamboethee. Sophie vond het hopeloos ouderwets, maar nadat ze hier een paar keer was geweest, gaf ze toe dat ze nergens lekkerdere thee had gedronken. Nu drinkt ze Marokkaanse thee. Stom dat ik daaraan moet denken.

Ik kies de zwarte thee, daar had zij een hekel aan, en vul de klem met precies genoeg blaadjes voor twee mokken.

Als we aan tafel zitten, betreft het gezicht van mijn moeder. ‘Morgenmiddag...’

‘Ik weet het,’ onderbreek ik haar. ‘Zal ik voor het eten zorgen?’ Vorig jaar was mijn moeder te verdrietig. Toen werd het een boterham in stilte.

‘Dat is lief van je. Maar je vader en ik willen daarna samen uit eten, als je dat goed vindt. Ik had bedacht dat jij dan pizza kunt bestellen.’ Dat klinkt als een feestje, alsof ik het ga vieren dat mijn zusje dood is.

‘Wil je dat niet?’

Blijkbaar heb ik mijn hoofd geschud. Of een moeilijk gezicht getrokken. Ik probeer gewoon te kijken. Niet-schuldig. ‘Ik pak wel een boterham morgen.’

‘Vind je het echt niet erg als je vader en ik samen gaan eten?’

Samen herinneringen ophalen, de hele avond over Luna praten, bedoelt ze. Daar wil ik niet bij zijn. Daar hóór ik niet bij te zijn. Ik knijp in haar hand. ‘Maak je om mij geen zorgen, ik red me wel.’

‘Het is niet dat we je er niet bij willen hebben, dat weet je toch?’

Ik wil er zelf niet bij zijn. ‘Morgen zijn jullie van Luna, ik heb jullie de rest van het jaar. Ik snap het, mams, echt.’

‘Wil je met ons mee naar het graf? We kunnen best wachten tot jij uit school bent.’

Nee, schud ik. Ik wil de herdenking van Luna niet verpesten met mijn aanwezigheid. ‘Gaan jullie maar samen.’

Mijn moeder sluit kort haar ogen. Geen idee of het van teleurstelling of opluchting is.

Zuchtend wacht ik tot mijn laptop is opgestart. Dat ding komt uit de middeleeuwen, het duurt uren, maar volgens mijn moeder kan hij nog jaren mee. Wat niet stuk is, wordt niet weggedaan. Wél als ik geld genoeg heb. Ik spaar me suf, maar met vijftig euro zakgeld in de maand schiet het niet op.

Als Windows er eindelijk klaar voor is, blijven mijn vingers boven het toetsenbord hangen. Wil ik wel antwoorden? Wat als ze me niet bevallen?

Het móét. Ik kan zo niet doorgaan. Duivels zien is één ding, ze aanvallen is van een heel andere orde. Waarom zie ik die monsters? Omdat ik er zelf een ben? Het is al tien jaar geleden. Komen ze me nu straffen voor wat ik toen gedaan heb? Dat lijkt me niet logisch. En het voelt ook niet als een straf. Meer alsof ik gek word.

Gek. Het woord dreunt als een irritante beat in mijn hoofd. Gek, gek, gek.

Er moet een andere verklaring zijn. Ik googel op duivels zien. De eerste resultaten gaan over een voetbalteam, de Rode Duivels. Daarna volgen religieuze websites met waarschuwingen voor het kwaad. Niet in geïnteresseerd. Ik klik door tot ik een interessante vraag zie: *kunnen we shayaatien (duivels) zien?* Kijk, nou kom ik ergens. Het is een vage islamitische website, weg ermee!

Heeft Google nog iets nuttigs voor me? Een artikel over hoe negatieve energieën (spoken, demonen en duivels) mensen kunnen beïnvloeden via gedachten. Leuk voor mijn moeder, te zweverig voor mij. Waarom is er geen forum van mensen die ook duivels zien, zoals ik?

Dan moet ik het beestje maar bij de naam noemen. Gek worden, typ ik in en klik op het eerste zoekresultaat: *kunnen normale mensen plotseling gek worden?* Ja dus. Als er iets heel ergs gebeurt. Of als je een hersentumor hebt.

Ik slik. Een tumor? Zit er een gezwel in mijn hoofd dat op de verkeerde knopjes duwt? Dat klinkt als een logische verklaring. Het gezwel wordt natuurlijk steeds groter, waardoor ik steeds gekker word.

Ik sluit mijn ogen. Boven mijn wenkbrauwen prikt iets. En achter in mijn hoofd zit iets zwaars. Bovenop klopt het. Zo maak ik mezelf wel gek. Hier schiet ik niets mee op.

Maar een hersentumor... Ik ben net een beetje bijgekomen van die longontsteking! Het zou niet eerlijk zijn als ik nu kanker heb. Maar ik heb wél last van haaruitval. Volgens de huisarts naweeën van de antibiotica, maar wat als het een andere oorzaak heeft?

Ik voel steken en druk mijn handen tegen mijn hoofd. Ik wil geen kanker!

Mijn moeder heeft ooit een hele preek gehouden, toen we hoorden dat tante Anita kanker had. Volgens mams vervuilen we de planeet en daardoor onszelf. Maar wij hebben geen giftige stoffen in huis, eten verantwoord en akelig gezond, dus dan kan ik toch geen kanker krijgen?

Misschien heeft die website een andere verklaring voor mijn duivels, een minder erge. Heftige gebeurtenissen kunnen leiden tot abnormale gedragingen. Niet op mij van toepassing. Of was die longontsteking een heftige gebeurtenis? Overdrijven is ook een vak, zou mijn vader zeggen. Het was heftig, maar ik heb het overleefd.

Schizofrenie, achtervolgingswaan, persoonlijkheidsstoornis. Kan ik dat allemaal hebben? Het kan ook nog van een hersenvliesontsteking komen. Heel bemoedigend!

Ik klap mijn laptop dicht. Er zit niets anders op: ik moet naar de huisarts. Morgen bellen voor een afspraak. Als ik durf.

De dood zit bij ons aan de ontbijttafel. Mijn moeder blijft maar roeren in haar koffie. Mijn vader zit keurig in het pak, gedoucht en geschoren, ogenschijnlijk klaar om weer een dag klanten aandelenpakketten van de bank aan te smeren, maar hij kijkt in het niets. Ik zie duivels, zij zien Luna vandaag. Zij had nu een tiener moeten zijn. Ik kan me niet voorstellen hoe mijn leven eruit zou zien als mijn zusje nog had geleefd. Was mijn moeder dan niet zo'n zweeftype geworden? Had mijn vader zich dan niet volledig op zijn werk gestort? Werd ik dan niet geplaagd door duivels?

Ik weet niet wat ik moet zeggen, dus ik blijf ook stil. Mijn mes krast over mijn bord. De melk klokt door mijn keel. Mijn voet dreunt tegen de tafelpoot als ik mijn been verzet. Ik durf me niet meer te bewegen, nauwelijks adem te halen.

Volgens de keukenklok is het nog te vroeg, maar vandaag kan ik niet vroeg genoeg naar school. Ik sta op en de stoelpoten schuren over de tegels. Voor het eerst kijkt mijn moeder op. Ja, je hebt nog een dochter, eentje die wél leeft.

Zo mag ik niet denken. Na al die jaren ben ik nog steeds jaloers op Luna. Wat is dat toch?

'Heb je je vitaminepillen al genomen?' vraagt mijn moeder.

'Dat was ik net van plan.'

Ze kijkt me scherp aan. 'Morgen moet je echt je haar doen.'

De haren die ik nog heb, pieken alle kanten op in de vlecht waar ik al drie nachten mee slaap. Maar ik wil ze niet wassen en al helemaal niet borstelen. Dan verlies ik handenvol. Al hoef ik ze daar niet eens voor aan te raken. Vanochtend lag mijn hoofdkussen weer onder. Dat ik nog niet kaal ben, is een wonder. Als ik de huisarts toch spreek, mag ze meteen vertellen wanneer deze ellende stopt. Het liefst vandaag nog.

Zodra ik het potje vitaminepillen opendraai, word ik bedwelmd door de stank. Snel prop ik een bruine joekel in mijn mond en slik hem weg met een half glas water. Tja, als ik mijn moeder gemoedserust kan geven door die krengen te slikken, dan moet het maar.

Ik zet mijn ontbijtspullen in de vaatwasser en werp nog een blik op mijn ouders. Mijn moeder heeft haar dieprode jurk aan, met om haar hals de zilveren maanketting. Ze zou zo naar een chic feest kunnen.

Mijn vader heeft niets speciaals aan, toch ziet hij er anders uit. Vermoeid. Oud. Triest vooral. Normaal sprankelen zijn ogen en heeft hij een ondeugende grijns op zijn gezicht. Hij maakt altijd grapjes, meestal om mijn moeder op stang te jagen, maar vandaag is hij levenloos. Net zo dood als Luna.

Nu behoort ik wat te zeggen. 'Sterkte vandaag,' zeg ik laf.

Mijn moeder staat op en slaat haar armen om me heen. 'Jij ook, meisje.' Er zit een snik in haar stem.

Ik ben een monster, dat Luna's dood me zo weinig doet. Het verdriet van mijn ouders raakt me wel. Het steekt, het wringt, het bijt. Zij missen haar nog steeds.

'Sterkte,' mompel ik nog een keer en maak me met mijn rugzak vol boeken uit de voeten.

Mijn klasgenoten geven elkaar high fives bij het mededelingenbord, maar ik voel mijn schouders naar beneden zakken. Nederlands valt uit. Twee uur eerder vrij, dus twee uur eerder thuis, waar niemand op me wacht.

Ik krijg een por, stap opzij en verlies bijna mijn evenwicht. Gladde lippen, bolle ogen, kieuwen waar oren horen te zitten. De aandacht van de vissenkopduivel is op het bord gericht, maar ik haast me weg, alsof hij een piranha is en zijn bek in mijn richting opent.

Geen smoesjes meer, ik móét de huisarts bellen. De les begint pas over tien minuten.

Ik loop het gebouw weer uit, het schoolplein af, een straatje in waar geen joelende, kletsende of rokende tieners rondhangen. Onder de H veeg ik over Huisarts. Ik moet een heel keuzemenu door, maar dan krijg ik eindelijk de assistente aan de lijn.

‘Hallo, met Faye van der Meulen. Ik zou graag een afspraak willen maken met dokter Verdaas.’

‘Mag ik je geboortedatum?’ Nadat ze mij gevonden heeft in het systeem, vraagt de assistente: ‘Waarover wil je de dokter spreken?’

Dat hoeft zij toch niet te weten? Maar als ik nu ophang, belt ze misschien mijn ouders wel. ‘Vrouwenzaken,’ antwoord ik cryptisch. ‘Vijftien hè,’ reageert de assistente gemoedelijk. ‘Vanmiddag heb ik nog een gaatje om kwart over drie.’

‘Prima, ik zal er zijn.’

‘Tot vanmiddag, Faye.’

Zij lijkt ernaar uit te kijken. Nou, ik niet! Straks heb ik een vreselijke ziekte.

Dokter Verdaas glimlacht vriendelijk als ze me een hand geeft. ‘Ga zitten, Faye.’

Het voelt alsof ik in de elektrische stoel moet plaatsnemen. Vanaf hier is er geen weg meer terug.

‘Hoe gaat het met je?’

Ze doelt natuurlijk op de longontsteking. ‘Nergens meer last van, alleen mijn haren blijven uitvallen. Nog even en ik ben kaal.’

‘Vervelend,’ zegt ze begripvol. ‘Er is helaas niets aan te doen. Het kan drie tot zes maanden duren voordat het proces stopt.’

Nog drie maanden? ‘Dan houd ik niks over.’

‘Mocht het nodig zijn, dan laten we een pruik voor je maken. Een van mensenhaar, die nauwelijks te onderscheiden is van echt. Maar laten we niet op de zaken vooruitlopen. Je hebt dik en veel haar en gelukkig ook lang haar, waardoor je de kale plekken kunt bedekken.’ Ze knipoogt. ‘Kalende, oudere mannen weten precies hoe dat moet. Maar daarvoor ben je niet gekomen, begreep ik.’

Voor ik haar in vertrouwen neem, moet ik het weten: ‘U heeft beroepsgeheim, toch? Betekent dat ook dat u niets tegen mijn ouders mag zeggen?’

‘Dat klopt. Alles wat je zegt, blijft tussen ons.’

‘Dus het maakt niet uit hoe erg of gek?’

‘Ik mag zonder jouw toestemming niets aan jouw ouders vertellen.’ Ze kijkt me onderzoekend aan. ‘Je wilde vrouwenzaken bespreken? Wil je aan de pil?’

Ze denkt helemaal de verkeerde kant op. ‘Ik... zie dingen.’

‘Dingen,’ herhaalt ze traag. ‘Kun je iets duidelijker zijn? Bedoel je dat je weer lichtflitsen ziet?’

Was dat maar zo. Toen ik helemaal high was van de antibiotica zag ik gekleurde flitsen als ik mijn ogen sloot. Steeds weer andere vormen, andere kleuren, andere patronen. Vuurwerk zonder knallen. Toen ik dat later aan de huisarts vertelde, zei ze dat het een zeldzame bijwerking was. Ik had een dusdanig hardnekkige bacterie dat die alleen met zware antibiotica te bestrijden was. Een soort van chemokuur, die om de bacterie te doden ook mijn halve lichaam afbrak. ‘Nee, dit is anders. Ik zie...’ Hoe leg ik dit nou uit zonder dat ze me meteen voor gek verklaart?

‘Vertel het maar gewoon,’ moedigt ze me aan.

Dan gooi ik het eruit. Ik beschrijf twee duivels in detail en vraag: ‘Kan dit ook een bijwerking zijn van de antibiotica?’

‘Nee Faye, absoluut niet, de antibiotica is al lang uit je lijf verdwenen. Waar zulke visuele hallucinaties wel van kunnen komen,’ ze kijkt me scherp aan, ‘zijn van drugs.’

Ik kan haar blik hebben. ‘Daar doe ik niet aan.’

‘Mag ik je daarop testen?’

‘Best, als u me niet gelooft. Ik gebruik geen drugs, rook niet en drink ook al niet.’

‘Kan het zijn dat iemand jou die drugs heeft toegediend? Ga je wel eens uit?’

‘Nooit.’ Ik ben echt supersaai. Wel lullig om daar bij de huisarts achter te komen. ‘Ik zie die duivels de hele dag door, op school, op straat. Zojuist nog, toen ik mijn fiets hier in het fietsenrek zette. Er kwam een duivel uit de apotheek, scheldend en wel. Ik ben nu toch ook niet high?’

Ze kijkt me diep in de ogen, vast om te controleren of mijn pupillen vergroot zijn. Lag het maar aan drugs, dat lijkt me behandelbaarder dan kanker.

‘Hoelang zie je die duivels al?’

‘Een maand of twee. Heb ik een hersentumor?’

‘Waarom denk je dat?’

‘Google.’

Ze krijgt een zuinig mondje. ‘Heb je dan ook aan dokter Google gevraagd wat de symptomen zijn van een hersentumor?’ Blijkbaar ziet ze het antwoord in mijn ogen, want ze gaat door: ‘Heb je last van hoofdpijn?’

Ik schud mijn hoofd.

‘Epileptische aanvallen gehad?’

Ook niet.

‘Last van geheugenverlies? Het idee dat je trager denkt? Problemen om bij te blijven op school?’

Ik krijg weer een beetje hoop, ik heb geen van de symptomen.

‘Uitvalsverschijnselen? En dan moet je denken aan armen of benen die het niet meer doen, of ineens niet meer kunnen praten, problemen met zien of horen?’

‘Geen last van. Ik zie die duivels haarscherp.’

‘Er is nog een symptoom dat op een hersentumor kan duiden: gedragsverandering.’

Ik weet even niet meer hoe ik moet ademen. Is duivels te lijf gaan een gedragsverandering? Normaal zou ik nooit iemand aanvallen. Ik heb de dokter niet verteld dat ik met Jesse heb gevochten. Moet ik dat doen? Het is de reden waarom ik hier ben, maar toch krijg ik de woorden niet over mijn lippen.

‘Ben je sneller geïrriteerd? Of rusteloos misschien? Heb je het idee dat je emotioneler bent? Of juist heel chaotisch?’

‘Ik ben alleen bang dat er iets ergs met me aan de hand is.’

‘Dat begrijp ik.’ Aan haar toon maak ik op dat mijn angst niet voor niets is. Ze kijkt me intens aan, alsof ze door mijn schedel heen probeert te achterhalen wat er mis is. ‘Heb je wel eens gehoord van wanen, Faye?’

Ze formuleert het zo voorzichtig, dat ik weet dat het goed fout is. ‘Dat hebben mensen die gek zijn, toch? Ik ben niet gek!’

‘Dat heb ik ook niet gezegd. Iemand die wanen heeft, ziet dingen die er niet zijn. Die kan fantasie niet meer van realiteit onderscheiden.’

‘Maar ik wel! Die duivels zijn echt! Ik kan ze zien, horen, aanraken.’ Ik praat steeds zachter. Steeds minder overtuigd van mezelf. Nu ik het zo hardop zeg, klinkt het behoorlijk gestoord. Duivels bestaan helemaal niet. En toch zie ik ze.

‘Ik denk dat het goed is als jij met iemand gaat praten.’

Gek dus. Volkomen geschift.

‘Je hebt een moeilijke tijd achter de rug. Het is geen schande als je hulp nodig hebt om alles een plekje te geven. Je bent bijna doodgegaan en...’

Bijna doodgegaan. Ik weet het nog goed. Dat ik zo zwak was dat ik me nauwelijks kon bewegen, dat ik moest vechten voor iedere ademhaling, dat ik geen kracht had om te praten, dat ik niet eens kon schreeuwen hoe rot ik me voelde, dat ik zelfs geen vocht had om te huilen. Op een gegeven moment sloot ik mijn ogen en dacht: het hoeft niet meer voor mij. Ik was er klaar mee, maar toen verschenen mijn ouders in de ziekenhuiskamer. Mijn moeder pakte mijn handen, alsof ze doorhad dat ik wilde wegglippen.